

پاسخ فعالیت های فصل اول- درس ۱

صفحه ۴

۱- زمین و سه سیاره دیگر درونی منظومه خورشیدی (تیر، زهره، بهرام) چه تفاوت‌هایی دارند؟

زمین بزرگترین سیاره در بین سیاره های درونی است. تنها سیاره ای که بخش بزرگتری از سطح آن را آب فراگرفته. تنها سیاره ای که در آن حیات (موجودات زنده) وجود دارد.

۲- سه تفاوت سیاره های درونی و بیرونی منظومه خورشیدی را بیان کنید (مدار گردش، جنس و ترکیب، قمر).

سیارات درونی:

الف) در مداریکوچکتر نزدیک به خورشید قرار دارند. و تناوب مداری کمی دارند.

ب) سیارات درونی بیشتر از سنگ ساخته شده اند.

ج) نسبت به سیارات بیرونی، کوچک تر و چگال تر هستند.

د) شمار ماه های این سیارات کم یا هیچ است و هیچ حلقه سیاره ای پیرامون آن ها وجود ندارد.

سیارات بیرونی:

الف) دوراز خورشید و درمداری بزرگتر نسبت به خورشید قراردارند .
و تناوب مداری بسیار زیادی دارند

ب) عمدتاً از گازهای مختلف ساخته شده است.

ج) از آن جا که این سیارات از گاز ساخته شده اند، دارای چگالی کم و بزرگتر هستند.

د) غول های گازی به سرعت می چرخند و پیرامون خود دارای حلقه هستند و ماه های بسیاری نیز دارند.

۳- الف) پرسوجو کنید که آیا تاکنون در اکتشافات فضایی، اثری از حیات در نقاط دیگر فضا یافت شده است.

این سوال همواره ذهن دانشمندان را به خود مشغول کرده است. از آنجا که مواد شیمیایی ارگانیک همه جا پراکنده هستند، این احتمال وجود دارد که در چنین جهان بزرگی سیارات دیگری مانند زمین وجود داشته باشند و امکان حیات در آنها فراهم باشد. اما هیچ آکس نمی آید که چه چیزی سبب آغاز حیات روی کره زمین شده است.

ب) به نظر شما چرا در کاوشهای فضایی به تحقیق درباره سیاره مریخ (بهرام) بسیار توجه میشود؟

چون کاوشگران نشانه هایی از حیات در این سیاره یافته اند. که چند مورد از آنها عبارتند از:

۱- گاز متان: این گاز نشانه حضور حیات است. متان در سیاره سرخ از این جهت مهم است که در زمین، ۹۵ درصد گاز متان از ارگانیسم های میکروبی متصاعد می شوند.

۲- وجود سنگ آهن: مریخ نورد ناسا نوعی سنگ آهن به نام «هماتیت» در سطح این سیاره یافته است که یک ماده ی معدنی مهم در ساختار زمین نیز می باشد

۳- وجود آب مایع: ه گفته پژوهشگران این آب احتمالاً در لایه های نزدیک

به سطح سیاره مذکور وجود دارد و ظاهراً بسیار هم شور است و می تواند برای گونه خاصی از میگوها به نام میمون دریایی مناسب باشد.

پژوهشگران تیم کاوشگر کنجاوی با در نظر داشتن نتایج بدست آمده از تحقیقات ربات ها روی دما و رطوبت این سیاره دریافته اند که در برخی از شب های مریخی، شرایط به اندازه ای خوب بوده که نوعی شورآب در آن تشکیل شود.

۴- الف) با مراجعه به کتابهای علوم و نجوم یا پایگاههای اینترنتی، چند مورد از شگفتیهای کهکشانیها و اجرام آسمانی، منظومه خورشیدی و سیاره زمین را استخراج کنید و در کلاس بخوانید.

برعهده دانش آموز

ب) به نظر شما، تفکر در این شگفتیها چه ارتباطی با موضوع خداشناسی دارد؟

نگاه پویا و پرسشگر به هستی و طبیعت، تلنگری است تا حقیقت جاودان را دریابیم؛ جهان آفرینش و نقش های بدیع و طرحهای زیبا و دل انگیز آن، کتاب فوق العاده بزرگی است که هر کلمه اش، دلیلی روشن بر وجود آفریدگار جهان است؛ جهان هستی بهترین و زیباترین کلاس خداشناسی و زبان گویای علم و قدرت و تدبیر الهی است.

پ) از معنی آیه ۵۷ سوره غافر چه می فهمید؟

کسی که توانائی دارد این کرات عظیم و کهکشانیهای وسیع و گسترده را با آنهمه عظمت بیافریند، و اداره و تدبیر کند چگونه از احیای مردگان عاجز و ناتوان خواهد بود؟ این جهل گروهی از مردم است که به آنها اجازه درک این حقایق را نمی دهد.

فعّالیت صفحه ۶

۵- ایران در:

الف) نیمکره شمالی قرار دارد یا نیمکره جنوبی؟ نیمکره شمالی زیرا در شمال خط استوا قرار دارد.

ب) در نیمکره شرقی قرار دارد یا نیمکره غربی؟ چگونه میفهمید؟ نیمکره شرقی. زیرا در شرق نصف النهار مبدأ قرار دارد.

۶- چند کره جغرافیایی به کلاس بیاورید. هر گروه با یک کره کار کند.

الف) مدار استوا، مدار قطبی شمال، مدار قطبی جنوب، مدار رأسالسرطان و مدار رأسالجدی را روی کره پیدا کنید و نشان دهید.

ب) نصف النهار مبدأ را پیدا کنید و درجه آن را بخوانید. امتداد نصفالنهار مبدأ را در آن سوی کره پیدا کنید و درجه آن را بخوانید. نصف النهار ۱۸۰ درجه

فعالیت صفحه ۷

۷- به کمک معلم، چند کره جغرافیایی را به کلاس بیاورید؛ به طوری که هر گروه، یک کره در اختیار داشته باشد. سپس در

هر گروه:

الف) طول و عرض جغرافیایی یک مکان را که درجه آن صفر است، روی کره نشان دهید.

محل برخورد خط استوا و نصف النهار مبدأ (نقطه ای در اقیانوس اطلس).

ب) سه مکانی را که روی یک مدار قرار دارند، در نظر بگیرید و بگویید آیا این سه مکان عرض جغرافیایی یکسانی دارند؟ چرا؟ بله. چون هر سه نسبت به خط استوا به یک اندازه فاصله دارند.

پ) سه مکانی را که روی یک نصفالنهار قرار دارند، در نظر بگیرید و بگویید آیا این سه مکان طول جغرافیایی یکسانی دارند؟ چرا؟ بله. چون هر سه نقطه از نصف النهار مبدأ فاصله یکسانی دارند.

۸- کاربرگه های شماره ۱ و ۲ را کامل کنید

فعالیت صفحه ۸

شهر مکه در کشور عربستان و در جنوب غربی ایران واقع است.

بنابراین، در ایران ما به سمت جنوب غربی نماز میخوانیم و هرگاه میخوانیم

جهت قبله را پیدا کنیم، ابتدا جهت جنوب را جستجو می کنیم و سپس

به سمت غرب متمایل می شویم. میزان تمایل ما به سمت غرب در نواحی

مختلف ایران فرق دارد. به نقشه روبه رو توجه کنید و از سه شهر مشهد،

بندرعباس و تبریز خطی به سمت خانه کعبه رسم کنید.

۹- مردم بندرعباس نسبت به ساکنان تبریز برای اینکه در جهت قبله

قرار بگیرند، بیشتر به سمت غرب متمایل میشوند یا کمتر؟

بیشتر

۱۰- در آدیس آبابا (اتیوپی) و قاهره، قبله در کدام سمت است؟

در آدیس آبابا دقیقاً به سمت شمال، در قاهره به سمت جنوب شرقی

۱۱- با استفاده از یک نقشه جهان نما بگویید که در مالزی قبله رو به کدام

سمت است؟ به سمت شمال شرقی

فعالیت های فصل اول - درس دوم

۱- الف) در زندگی روزانه، ساعت واقعی چه کاربردی دارد؟ تعیین زمان طلوع و غروب خورشید و انجام فرایض دینی (شرعی)

ب) چرا از ساعت رسمی استفاده میکنیم؟ مثال بیاورید. برای جلوگیری از ایجاد ناهماهنگی ها در پرواز هواپیماها، حرکت قطارها و کشتی و انواع مسافرت ها و کارهای اداری

۲- با توجه به نقشه مناطق زمانی، بگویید اگر کسی از تهران به پاریس سفر کند، باید ساعت خود را جلو بکشد یا عقب؟ چرا؟

عقب. زیرا نصف النهار پاریس در غرب نصف النهار تهران است و دیرتر در مقابل خورشید قرار می گیرد.

۳- اگر مسافری از تهران به توکیو (ژاپن) سفر کند، باید ساعت خود را جلو بکشد یا عقب؟ چرا؟

ج- لو. زیرا نصف النهار توکیو در شرق نصف النهار تهران است و زودتر در مقابل خورشید قرار می گیرد.

فعالیت درس ۲ (ص ۱۳)

۴- اگر میانگین سرعت گردش زمین به دور خورشید در یک ثانیه ۳۰ کیلومتر باشد، سرعت حرکت زمین به دور خورشید در یک ساعت چقدر است؟

۱۰۸۰۰۰ کیلومتر در ساعت ($108000k/h = 1800 \times 60 = 30 \times 60$)

۵- موقعیت سه شهر پاریس، لیرویل و کیپ تاون را با توجه به دایره روشنایی در اول تیرماه و اول دی ماه توضیح دهید.

در تیرماه خورشید به مدار رأس السرطان عمود می تابد. و طول روزها در آن طولانی و شب ها کوتاه است (تابستان نیمکره شمالی) که شهر پاریس در این

موقعیت قرار گرفته است. درست در همین زمان در نیمکره جنوبی (شهرکیپ تاون) کوتاه ترین روزها و بلندترین شب های سال مشاهده می شود (زمستان نیمکره جنوبی). و بعد از گذشت ۶ ماه عکس این حالت ها در دو نیمکره اتفاق می افتد. (به نقشه های ص ۱۳ توجه شود).

۶- چرا در اول تیر ماه در ناحیه مدار قطبی شمال، طول یک روز ۲۴ ساعت و به عکس در مدار قطبی جنوب، طول یک شب ۲۴ ساعت است؟

چون خورشید به مدار رأس السرطان عمود می تابد از آنجا که در تابستان نیمکره شمالی کج شدگی محور چرخش زمین دقیقا" به سمت خورشید است. نیمکره شمالی لام به سمت خورشید خم می شود، نور خورشید به طور دائم به قطب شمال می تابد. و شش ماه غروب ندارد که به اصطلاح روز قطبی و یا تابستان قطبی معروف است. در این مدت قطب شمال در روشنایی روز (بدون شب) و قطب جنوب در تاریکی (بدون روز) قرار دارد. اما پس از ۶ ماه که نور خورشید به مدار رأس الجدی عمود می تابد، عکس حالت بالا رخ می دهد؛ یعنی در قطب شمال، تاریکی و در قطب جنوب، روشنایی روز حکم فرما خواهد شد.

۷- در روزهای پاییز که این درس را مطالعه میکنید چند نقطه از اتفاقات خانه تان را که تابش آفتاب در آنجا مشاهده میشود علامت بزنید. سپس این نقاط و موقعیت آفتاب را در فصل زمستان و بهار نیز مشاهده کنید. چه نتیجه ای میگیرید؟

در فصل تابستان که نور خورشید تمایل کمی دارد، کمتر به داخل اتاق ها می افتد. ولی در فصول پاییز و زمستان که نور خورشید تمایل بیشتری دارد، به سطح بیشتری از فضای اتاق می افتد.

پاسخ فعالیت های فصل دوم - درس ۳

فعالیت

۱- زیست کره برای حیات به هر یک از سه بخش سنگ کره، آب کره و هوا کره چه نیازی دارد؟ توضیح دهید.

الف) سنگ کره:

۱- ارتباط دهنده میان هواکره، آب کره و زمین کره، زیست کره است. ۲- تأمین کننده خاک برای کشاورزی، چراگاه، کشتزار لانه سازی و.. برای جانوران زیست کره

ب) آب کره:

۱- منشاء حیات در کره زمین هستند. ۲- گازهای حل شده در اقیانوس ها مخزن گازهای کره زمین هستند. که برای ادامه زندگی بسیاری از گونه های حیات در زیر آب، ضروری اند ۳- آب دریاها نقش مهمی در چگونگی آب و هوای جهان دارد. ۴- تعدیل کننده آب و هوای کره زمین است. که همه این موارد برای زیست کره لازم است.

ج) هوا کره:

۱- لایه گاز اوزون پوششی است برای زمین در برابر پرتوهای فرابنفش آمده از خورشید. ۲- امکان جابجایی برخی گازهای ارزشمند مانند بخار آب را فراهم میکند. ۳- هواکره باعث می شود تا شهاب و ابرهای کوچک پیش از برخورد با زمین در آسمان بسوزند. ۴- هواکره در متعادل کردن دمای زمین هم موثر است. اگر چنین پدیده ای نبود، میانگین دمای زمین بجای ۱۵ درجه سانتی گراد که اکنون است، باید ۱۸- درجه می شد که در این دما امکان پدیدار شدن زیست کره بسیار ضعیف بود. (در این پدیده که اثر گلخانه ای نام دارد گرمایی که از سطح زمین بیرون رفته است در میان مولکول های هواکره نگه داشته می شود. بخار آب، دی اکسید کربن، متان و اوزون از گازهای گلخانه ای اصلی در هواکره زمین اند.)

۲- آیات قرآن کریم را بخوانید و ارتباط آنها را با این درس توضیح دهید.

آیه ۲۹ سوره شورا: در قرآن کریم ذر آیه ۲۹ سوره شوری می فرمایند(از نشانه های خداست آفرینش آسمان ها و زمین و جنبندگانی که در آنها خلق و پراکنده نموده است) می بینی که در این آیه از جنبندگان و موجوداتی یاد شده که در آسمانها زندگی میکنند. پس بیرون از کره زمین هم موجودات زنده دیگری وجود دارند . اما در این باره که این موجودات زنده انسان اند یا نه قرآن سخنی نمی گوید.

دانشمندان در تحقیقات گسترده خود به دنبال پاسخ به این سؤال هستند که آیا موجودات زنده، نبات، اب، تمدن، در کرات دیگر وجود دارد یا نه؟ حضرت علی(ع) می فرمایند: " این ستارگان شهرهایی هستند مانند شهر های روی زمین و هر شهری با شهر دیگر با ستونی از نور مربوط می شود."

آیه ۲۲ سوره بقره: اشاره به زمین و نیروی جاذبه اش که به شما اجازه حرکت و استراحت و ساختن خانه و لانه و تهیه باغها و زراعتها و انواع وسائل زندگی می دهد، نعمت دیگری است، هیچ فکر کرده اید که اگر جاذبه زمین نبود در یک چشم بر هم زدن همه ما و وسائل زندگیمان بر اثر حرکت دورانی زمین به فضا پرتاپ و در فضا سرگردان می شد! سپس به نعمت آسمان می پردازد و می گوید:

«آسمان را همچون سقفی بر بالای سر شما قرار داد» (هُوَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ).

منظور از کلمه «سما» همان جوّ زمین است، یعنی قشر هوای متراکمی که دور تا دور کره زمین را پوشانده، و طبق نظریه دانشمندان ضخامت آن، چند صد کیلومتر است. اگر این قشر مخصوص هوا که همچون سقفی بلورین، اطراف ما را احاطه کرده نبود، زمین دائما در معرض رگبار سنگهای پراکنده آسمانی بود و عملا آرامش از مردم جهان سلب می شد.

۳- جدولی با دو ستون رسم کنید: الف) کوهستانها و ب) دامنه آنها، ب)

جلگه ها و دشتها. سپس، به طورگروهی موارد

استفاده و بهره برداری انسان از هر یک را در همان ستون فهرست کنید.

عنوان

نحوه استفاده وبهره برداری انسان

کوهستان ها ودامنه ها

الف) پوسته زمین ، ترکیبی است از مناطق مسطح و صاف و همچنین کوهها و دره ها که شرایطی مناسب را برای زندگی بشر و سایر موجودات زنده فراهم کرده است. پوسته خارجی زمین ۵۰ تا ۱۰۰ کیلومتر ضخامت دارد و پدیده های زمین شناسی بر روی این پوسته خارجی بوجود آمده است متناسب با هر برجستگی بر روی زمین ، یعنی کوه ، در عمق زمین یک فرو رفتگی نیز وجود دارد. این فرورفتگی در لایه زیرین زمین ، چون ریشه ای عمیق ، تکیه گاه کوه است.

ب) محیط مساعدی برای تنوع و تکامل موجودات است .

ج) معادنی ارزشمند دارند که وجود این معادن برای زندگی بشر لازم و ضروری است .

د) وجود کوهها سبب می شود که از شدت وزش باد برای تخریب نقاط صاف و هموار کاسته شود .

ه) کوهها ، حرکات پوسته زمین را در مقابل جزر و مد ناشی از جاذبه ماه به حداقل می رسانند. اگر کوهها نبود ، جزر و مد عظیمی در پوسته خاکی زمین به وجود می آمد که ممکن بود زمین وساکنان آن را ازبین ببرد .

و) مهم ترین فایده کوهها ، این خیمه های سر به فلک کشیده ، نگهبانی انسانها و موجودات زنده از تکانها و لرزشهای مداوم زمین است.

ز) عامل پیدایش طبیعت سرسبز است و همه اینها از تدبیر خداوند حکیم حکایت می کند.

جلگه ها و دشت ها

الف) راحتی و آسان بودن حمل و نقل و راه سازی

ب) داشتن خاک های غنی و حاصلخیز

ج) اعتدال آب و هوا

د) رونق اقتصادی و کشاورزی

۴- گفتوگو کنید و دلیل و مثال بیاورید: به نظر شما امروزه انسان بیشتر زندگی خود را با ناهمواریهای زمین انطباق میدهد یا برعکس، ناهمواریها را برای مقاصد خود تغییر میدهد یا هر دو؟ میزان دستکاری و دخالت انسان در محیطهای طبیعی نسبت به گذشته بیشتر شده است یا کمتر؟ چرا؟

در گذشته بیشتر انسان ها خود را با طبیعت منطبق می کردولی به مرور زمان بر اثر افزایش جمعیت و وتنوع نیازها ، انسانها شروع به دستکاری طبیعت نمودند.وتغییر دادن ناهمواریها توسط انسان با هدف بهره برداری از منابع سطحی یا زیر زمینی انجام می شود . انسان تا نیروی اندیشه ی خود و با استفاده از ابزارهای گوناگون مانند ماشین آلات و مواد منفجره ناهمواریها را تغییر می دهد . نمونه هایی از اقدامات انسان که موجب تغییراتی در شکل ظاهری زمین می شوند عبارتند از: راه سازی، شهرسازی، ایجاد سدها تونل ها و ... .

۵- به تصاویر بالا دقت کنید و توضیح دهید که در هر یک، انسان چگونه ناهمواریها را تغییر داده است.

پاسخ فعالیت های فصل دوم- درس ۴

۱- متن را بخوانید.

الف) چرا آب دریای احمر بسیار شورتر از آب دریای شمال است؟ ۱-
در منطقه گرم و خشک واقع شده است. ۲- تبخیر شدید ۳- وزش بادهای گرم
و خشک صحرای افریقا

ب) به نظر شما برای تهیه آب شیرین از اقیانوسها باید به کدام اقیانوسها
بیشتر توجه کرد؟ چرا؟ به اقیانوس هایی که آب شور دارند. زیرا در عملیات
جدا سازی آب از نمک معمولا نمک در دریا باقی می ماند. و این موجب بدتر
شدن آب های شیرین میشود مکش آب دریا به درون دستگاه ها بچه ماهی
ها و فیتو پلانکتون ها را از بین می برد و به زنجیره های غذایی آسیب
می رساند. مشکل دیگر این است که باز گرداندن شوراب تولید شده به دریا
به موجودات زنده ی اقیانوس آسیب می رساند. شاید بتوانیم از شدت
تأثیرهای مخرب بکاهیم اما این کار نیز باعث بالا رفتن هزینه ها می شود.

توضیحات تکمیلی: چرا آب آشامیدنی مان را با شیرین کردن آب شور
اقیانوس تأمین نکنیم؟

از نظر مقدار و حجم، ۹۷/۲ درصد از آب های موجود در سیاره ی زمین در
اقیانوس ها و دریاها انباشته شده اند (شور) و فقط ۲/۸ درصد از آب
ها (شیرین) به شکل رودها ۰/۰۰۰۱ درصد، یخچال ها ۲/۱۵ درصد، دریاچه ها
۰/۰۱۷ درصد، آب موجود در اتمسفر ۰/۰۰۱ درصد و آب موجود در خاک ها ۰/۰۰۵
درصد، آب های زیرزمینی ۰/۶۲ درصد و... می باشند. متأسفانه برای مصرف
این مقدار آب نیز محدودیت هایی هست، زیرا از ۲/۸ درصد آب های شیرین
جهان، ۲/۱۵ درصد از آن ها به شکل یخ در یخچال های قطبی و کوهستانی
قرار دارند و کمتر از ۰/۶۵ درصد از این آب ها در دسترس است.

حتی با همه ی آبی که در اقیانوس های دنیا وجود دارند، از راه نمک زایی
تنها می توانیم کم تر از نیم درصد از نیاز انسان به آب شیرین را تأمین

کنیم. نیاز سالیانه ی آدمی در حدود ۴۰۰۰ کیلومتر مکعب آب شیرین است. با این که آب کافی برای همه وجود دارد، اما کمبودهای محلی در حال فزون شدن اند.

پس چرا نمی کوشیم با نمک زدایی آب دریاها این کمبود ها را برطرف کنیم و عطش نیاز روز افزون جامعه ها را فرو نشانیم؟

مشکل این است که شیرین کردن آب دریا به مقدار زیادی انرژی نیاز دارد. نمک به آسانی در آب حل می شود و پیوندهایی نیرومند ایجاد می کند که درهم شکستن شان دشوار است. هم انرژی و هم فناوری مورد نیاز برای نمک زدایی هزینه ی زیادی دارند و به همین دلیل این فرایند بسیار گران تمام می شود. البته بسته به دستمزد نیروی کار و قیمت انرژی در جاهای مختلف این هزینه ها متفاوت است (در آمریکا از ۱ تا بیش از ۲ دلار).

بهایی که برای آب شیرین رودخانه یا چاه می پردازیم از یک دهم این قیمت هم کمتر است، حتی کشاورزان از این هم کمتر پرداخت می کنند. اما این فاصله در حال کاهش است، زیرا کم کم هزینه یافتن منابع آب های تازه زیرزمینی و یا احداث سدهای جدید رو به افزایش اند. و این مسأله موجب می شود نمک زدایی به عنوان یکی از راه های تأمین آب آشامیدنی مطرح شود.

بر اساس آمارهای اتحادیه ی بین المللی نمک زدایی در سال ۲۰۰۷، ۱۳۰۰۰ کارخانه آب شیرین کن در سراسر جهان فعال بوده اند که در حدود ۵۵/ میلیارد لیتر آب شیرین در هر روز تولید کرده اند. بسیاری از این کارخانه ها در کشورهایمانند عربستان سعودی کار می کنند. در این کشورها انرژی بهای اندکی دارد.

اما چگونه با استفاده از انرژی آب از نمک جدا می شود؟

برای شکستن پیوندهای آب شور دو راه اساسی وجود دارد؛ تقطیر گرمایی

و جدایش غشایی.

۱- تقطیر گرمایی: در این شیوه از گرما برای تبخیر آب استفاده می شود و پس از بر جای ماندن نمک، بخار آب چگالیده و بر اثر سرمایش به آب تبدیل می شود.

۲- جدایش غشایی: معمول ترین شیوه است که روش اسمز وارون نام گرفته است. در این روش با گذراندن آب دریا از میان یک پرده ی نیمه تراوا نمک از آن جدا می شود. این فناوری نسبت به روش اول انرژی کمتری مصرف می کند.

هزینه های زیست محیطی نمک زداینمک زدایی هزینه های زیست محیطی نیز دارد.

شاید بهترین راه این باشد که منابع آب شیرین را عاقلانه تر مورد استفاده قرار دهیم، ولی با این روند افزایش جمعیت جهان باز ناچاریم که به نمک زدایی بیشتر توجه کنیم.

۱- آب شیرین یعنی آبی که میزان نمک های بسیار کم باشد

*برگرفته از فصلنامه علمی، کمک آموزشی و خبری علوم زمین شماره ۱۵ پاییز ۱۳۸۸

۲- با توجه به نقشه بگوئید نیوفوندلند و شرق ژاپن، که از مناطق مهم ماهیگیری جهان هستند، در محل تلاقی کدام

جریانهای دریایی قرار دارند؟ جریان های آب سرباشیو و آب گرم کوروشیو.

۳- چرا سفر به اعماق اقیانوسها دشوارتر از صعود به قله هاست؟ چند دلیل ذکر کنید.

الف) فشار فوق العاده زیادی است که می تواند موجب متلاشی شدن بافت های نرم شود. برآوردها نشان می دهد که فشار خردکننده اعماق معادل هشت تن به ازای هر اینچ مربع است و این میزان حدود هزار مرتبه بیشتر از فشار استاندارد جو است که بر سطح آب وارد می شود. (هر اینچ معادل ۲,۵۴ سانتی متر است)

ب) درجه حرارت آب نیز در اعماق بین ۱ - تا ۴ درجه سلسیوس متغیر است. این شرایط فیزیکی می تواند موجودات را محدود کند. چطور؟ حفظ حالت مایع در سلول ها بسیار مهم است، زیرا همه پیغام ها و سیگنال های عصبی و در عین حال مواد غذایی و... فقط تحت این شرایط مخابره و منتقل می شوند. سلول های همه حیوانات برای حفظ حالت مایع توسط غشاهای چرب احاطه شده اند؛ اما درجه حرارت پایین اعماق دریا و فشار فوق العاده زیاد باعث می شود که سلول ها حالت مایع خود را از دست بدهند و چربی آنها به شکل جامد دربیاید.

ج) کمبود نورخورشید

د) کمبود غذا و اکسیژن به دلیل کمبود جلبک ها و گیاهان

۴-کاربرگه

۵- درباره نسبت خشکیها و آبهای کره زمین فکر کنید و بگویید اگر چنین نسبتی بر عکس میشد، چه اتفاق هایی می افتاد؟

آب که درحالت معمولی جزء منابع تجدید پذیراست. در صورت معکوس بودن این نسبت ، آب تبدیل به یک منبع غیرقابل تجدید می شد. بنابر این حیات (زندگی) در کره زمین نابودمی شد

۶- الف) خبر بالا را بخوانید. این خبر از چه جنبه هایی مهم است؟ اتفاق نظر مردم جهان برای حفظ منابع آبی جهان وموجودات دریایی

ب) برخی از کشورهای قدرتمند در برابر یک توافق بین المللی برای حفاظت و کنترل اقیانوسها مقاومت میکنند و چندان با این کار موافق نیستند. به نظر شما چرا؟ چون این کشورها با توجه به قدرت نظامی و اقتصادی که دارند، با این نوع قراردادها فقط میخواهند دست ملت های ضعیف را از این منابع کوتاه کنند.

۸. به نقشه توجه کنید.

= در دی ماه استانبول سردتر است یا لنینگراد؟ چرا؟ لنینگراد. زیرا نسبت به استانبول از استوا دورتر است.

= سه شهر برگن، استکهلم و لنینگراد تقریباً در یک عرض جغرافیایی قرار دارند اما میانگین دمای این شهرها در دی ماه متفاوت است. چرا؟ زیرا تحت تاثیر عوامل مختلفی چون جریان های دریایی و وزش بادهای قرار دارند.

= هرچه از شهرهای نواحی داخلی به سمت شهرهای مجاور اقیانوس میرویم، سرمای زمستان ..... کاسته ..... میشود.

۹. به تصویر صفحه قبل توجه کنید. لایه ازن در کدام بخش هواکره قرار دارد؟ استراتوسفر (یوش سپهر)

آیا میتوانید در یک جمله بگویید فایده لایه ازن چیست؟ در این باره پرسوجو کنید.

توضیح: ازن یک گاز نامرئی است که جنس آن از اکسیژن است و این لایه سرتاسر کره زمین در طبقات بالای اتمسفر قرار دارد و فاصله آن از سطح زمین ۱۵ تا ۴۰ کیلومتر است. ضخامت این لایه فقط ۳ میلیمتر است. البته ضخامت آن یکنواخت نیست و در استوا که خورشید مستقیم می تابد ضخیمتر و در قطبها نازکتر است. برخی از مواد شیمیایی باعث سوراخ

شدن لایه ازون می شود و آن را از بین می برد مثل هیدرو فلئور کربن که در برخی از یخچالها بخصوص مدل قدیمی وجود دارد و یا و متیل برمید که در آفت کشتهای کشاورزی استفاده می شود.

فواید لایه ازون :

* لایه ازون مانند سایبانی برای زمین مانع عبور پرتو های زیان آورخوشید یعنی همان اشعه ماورای بنفش می شود

* اگر این پرتوها به زمین برسد باعث سرطان پوست و بیماریهای چشمی مثل آب مروارید می شود .

* به گیاهان هم آسیب می رسد .

* اگر مقدار پرتوها زیاد باشد ، موجودات دریایی میکروسکوپی که غذای ماهیها هستند هم از بین می رود .

۱۰- الف) چرا کوهنوردان در ارتفاعات زیاد ممکن است با مشکلات تنفسی روبه رو شوند؟

در ارتفاعات بالا ، تراکم هوا تغییر می کند - هوا رقیق می شود. هوای رقیق به همان اندازه هوای بسیار فشرده و متراکم سطح دریا غنی از اکسی ژن نمی باشد. در قله کوه اورست ، بیش از ۸۸۴۰ متر بالای سطح دریا ، فشار اتمسفری یک سوم فشار اتمسفری سطح دریاست.

ب) چرا در هواپیما، قبل از شروع پرواز، نحوه استفاده از ماسک اکسی ژن به مسافران آموزش داده میشود؟ به علت تغییر فشار هوا در ارتفاعات بالا

ب) دقت کنید و بگویید چه کارها و فعالیتهایی در محیط زندگی شما موجب آلودگی هوا میشود؟ ۱- صنایع و کارخانجات ۲- اتومبیل ها ۳- فعالیت های گرمزایی و یا سرمازایی خانواده ها

پاسخ فعالیت های فصل سوم - درس ۵

پاسخ فعالیت های فصل سوم - درس ۵

۱- با توجه به نقشه صفحه پیش و با مراجعه به یک اطلس، بگویید که:

الف) جنگلهای بارانی استوایی در کدام قاره ها و کشورها، وجود دارند؟

قاره آسیا (کشورهای اندونزی، مالزی، چین، کره کشور های هند و چین) -

قاره افریقا (کنگو، نیجریه، افریقای مرکزی) -

قاره امریکا (برزیل، کشورهای امریکای مرکزی و...)

ب) کدام کشور، بیشترین وسعت جنگلهای بارانی استوایی را دارد. برزیل

۲- الف) با توجه به نمودار بالا بگویید کدام زیست بوم در جهان، بیشترین

میزان ترکیبات آلی و کدام زیست بومها کمترین میزان ترکیبات آلی را

تولید میکنند؟ جنگل های بارانی استوایی

بیشترین میزان ترکیبات آلی و توندرا کمترین میزان ترکیبات آلی را تولید

می کنند.

ب) با توجه به دانسته های خود از فصل قبل، درباره آب و هوای مناطق

جهان) علل این بیشترین میزان و کمترین میزان را توضیح دهید.

جنگل های بارانی استوایی: باران فراوان، دمای بالا، استفاده زیاد از

نورخورشید و خاک های بسیار غنی و حاصلخیز

توندرا : کمبود باران، زمین یخ بسته ، سرمای بسیار شدید و کمبود خاک

۵- فرض کنید قرار است به شما یک سفر رایگان همراه با گروهی از

گردشگران طبیعت (اکوتوریست) جایزه بدهند. کدام زیست بوم را برای

سفر انتخاب میکنید؟ چرا؟ جواب برعهده دانش آموز

۶- به طور گروهی یک بروشور مسافرتی برای یکی از زیست بومها تهیه کنید.

روی بروشور، یک پیام جالب برای ترغیب گردشگران به مسافرت به آنجا بنویسید و چند تصویر جذاب از گیاهان یا جانوران آن ناحیه روی آن بچسبانید یا نقاشی کنید.

در بروشور درباره آب و هوا، جانوران و گیاهان آن منطقه مطالبی بنویسید و به مسافران توصیه کنید که برای بازدید از آن منطقه، چه وسایل یا لباسهایی به همراه داشته باشند.

جواب برعهده دانش آموز

پاسخ فعالیت های فصل سوم - درس ۶

با توجه به نقشه

۱- نواحی جنوب شرقی آسیا، استرالیا و آفریقای مرکزی را از نظر تعداد گونه های در معرض خطر با کانادا و اروپای شمالی مقایسه کنید.

در کشورهای گروه اول (جنوب شرقی آسیا، استرالیا و آفریقای مرکزی) تعداد گونه های در معرض خطر بسیار بیشتر از کانادا و اروپای شمالی است.

۲- سه کشور را نام ببرید که بیش از ۳۰۰ گونه در معرض خطر دارند.

ایالات متحده امریکا، استرالیا و اندونزی

دو کشور نام ببرید که کمتر از ۵۰ گونه در معرض خطر دارند. شیلی، انگلستان و قزاقستان

۳- چرا در صحرای آفریقا تعداد گونه های در معرض خطر بسیار کم است؟

چون در صحرای آفریقا تعداد و تنوع گونه های جانوری کم است.

۴- نظر افراد را در ستون های بالا بخوانید. شما با کدام دیدگاه موافقید؟
چرا؟ گفت و گو کنید. برعهده دانش آموز

۵- جدولی با دو ستون رسم کنید. در یک ستون فواید و اهمیتهای جنگلهای
آمازون و در ستون دیگر، علل تخریب آنها
را فهرست کنید.

فواید و اهمیت جنگل های آمازون

علل تخریب

۱- در جنگل ها انواع قارچ ها، میوه ها و حتی ساقه های گیاهان و
درختان دیده می شود که غذای عده زیادی از انسان ها را تشکیل
می دهند.

۲- درختان جنگل گازی اکسید کربن هوا را دریافت می کنند و طی عمل
فتوسنتز، آن را تبدیل به اکسیژن می کنند.

۳- چوب درختان جنگلی در ساختمان سازی، تهیه کاغذ و تهیه وسایل منزل
کاربرد دارد.

۴- سایه درختان جنگل های انبوه، هر آدمی را از گرمای طاقت فرسا نجات
می دهد!

۵- اعتدال آب و هوا.

۶- جلوگیری از آلودگی آب و هوا

۱- افزایش جمعیت

۲- گرمایش جهانی

۳- آتش سوزی های عمدی و یا سهوی ایجاد شده توسط انسان.

۴- عقب نشینی یخ ها در رشته کوه های آند و ایجاد خشکسالی شدید در آمازون.

۵- استفاده های صنعتی و تجاری

۶- پاکسازی زمین ها برای پرورش دام و کشت علوفه برای دام ها و محصولات کشاورزی

۷- احداث سکونت گاه ها و جاده های بین جنگلی

۶- فرض کنید به کشور برزیل سفر کرده و جنگلهای آمازون را دیده اید. یک کارت پستال درست کنید و روی آن تصویر یک منظره یا یک گونه گیاهی و جانوری این ناحیه را بچسبانید. کارت را برای یک دوست بفرستید.

۷- الف) واکنش و احساس شما نسبت به تصاویر مربوط به شکار فیلهای و اشیای تزیینی چیست؟ آیا ما واقعاً به این اشیای

نیاز داریم؟ خیر فقط وسایلی لوکس و تجملی هستند

ب) برخی از طرفداران محیط زیست، استفاده از وسایل تزیینی یا اشیایی مثل عاج را که در آنها از اعضای بدن جانوران استفاده شده است، تحریم کرده اند و آنها را نمیخرند. نظر شما در این باره چیست؟

- متوقف کردن بازار خرید و فروش عاج فیل

- قانونمند کردن تجارت عاج فیل در جهان سبب کم شدن تجارت غیر قانونی آن و از بین رفتن نسل فیل هاست. مانند اجازه فروش عاج فیل هائی که در اثر عوامل طبیعی کشته شده و یا در اثر وحشی شدن و دیوانگی با گلوله محافظان محیط زیست از پای درآمده اند، داده شود.

پاسخ فعالیت های فصل چهارم - درس ۷

فعالیت های فصل چهارم - درس ۷

۱- جدول بالا را کامل کنید و به جای نقطه چینها عوامل طبیعی را که مانع جذب جمعیت میشوند، بنویسید.

آب و هوای بسیارگرم و یا بسیارسرد، پوشش گیاهی فقیر، رشته کوه های بسیاربلند، نمکزارها و شن زارها، باران کم و ناکافی، نبود ویا کمبود منابع و معادن زیرزمینی

۲- با استفاده از نقشه پراکندگی جمعیت و جدول بالا، ابتدا نوع تراکم جمعیت (زیاد یا کم) را در مکانهای زیر مشخص کنید و سپس با توجه به دانسته های خود از سال گذشته علت این نوع تراکم را در هر کشور بنویسید.

بنگلادش (زیاد . علت: آب و هوای گرم و مرطوب، خاک حاصلخیز، باران فراوان و رودهای پرآب) ،

ژاپن (زیاد. علت: آب و هوای گرم و مرطوب، خاک حاصلخیز، باران فراوان و پیشرفت علم و صنعت) ،

لیبی و چاد (کم. علت: آب و هوای گرم و خشک، باران کم، نامناسب بودن خاک، تبخیرشدید) ،

سیبری (کم . علت : آب و هوای بسیار سرد و خشک، کمبود باران)

آلمان (زیاد . علت: آب و هوای معتدل، خاک های حاصلخیز، سرزمین های پست و هموار، باران فراوان، پیشرفت علم و صنعت) ،

استرالیا (کم . علت : سرزمین خشک و کم باران، خاک های نامرغوب) ،

کانادا (کم . علت: آب و هوای سرد، بارندگی کم، زمین های یخ بسته وسیع)

۳- پرجمعیت ترین کشورهای جهان را به ترتیب از رتبه اول تا هفتم پرس وجو کنید و با بیان تعداد جمعیت آنها در کلاس بخوانید.

کشور

چین

هند

ایالات متحده

اندونزی

برزیل

پاکستان

نیجریه

جمعیت

۱,۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰

۱,۲۶۰,۰۰۰,۰۰۰

۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰

۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰

۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰

۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰

پاکستان: ۱۸۵۰۰۰۰۰ = و نیجریه ۱۶۵۰۰۰۰۰

۴- همفکری کنید و به طور گروهی جدولی با دو ستون رسم

کنید. الف) فهرستی از عواملی را که موجب میشود یک

مکان مهاجرپذیر باشد، در یک ستون بنویسید. ب) فهرستی از عواملی را که موجب میشود یک مکان مهاجرفرست باشد، در ستون دیگر بنویسید.

عوامل مهاجرپذیری (جذب جمعیت)

عوامل مهاجرفرست (دفع جمعیت)

۱- امکان کار و کسب درآمد

۲- آب و هوای مناسب

۳- آب کافی

۴- امکانات تفریحی و رفاهی

۵- رشد و توسعه حمل و نقل و ارتباطات

و....

۱- بیکاری و نبود کسب و کار

۲- جنگ و نا امنی

۳- خشکسالی های در پی

۴- نبود امکانات رفاهی و تحصیلی

۵- آب و هوای نامساعد

و....

۵- آیا در کلاس شما افرادی هستند که خود یا خانوادهشان از

شهر یا روستای دیگری به شهر یا روستای شما مهاجرت کرده

باشند؟ درباره دلایل مهاجرت آنها (چه در مبدأ و چه در مقصد)

پرس و جو کنید. برعهده دانش آموز

۶- به نظر شما، چرا بعضی از کشورها مقررات سختی برای

ورود مهاجران خارجی به کشورشان وضع میکنند؟

-به علت نفوذ فرهنگ ها و اعتقادات مهاجران و در خطر قرار گرفتن فرهنگ خودی

- فشار به منابع رفاهی و اقتصادی

- پایین آمدن امنیت اجتماعی

- ....

پاسخ فعالیت های فصل چهارم - درس ۸

۱- با توجه به نقشه و مراجعه به یک اطلس از هر یک از چهار گروه شاخص توسعه انسانی (خیلی بالا، بالا، متوسط، و کم) دو کشور نام ببرید.

خیلی بالا: (استرالیا، امریکای شمالی، اروپا) -

بالا: (ایران، برزیل، عربستان و روسیه) -

متوسط: (چین، هند و مصر) -

کم (افغانستان، پاکستان و سودان)

۲- نمودار الف و شکل ب را توضیح دهید.

در ۲۰ سال اخیر توسعه انسانی در ایران از سال ۱۹۸۰ تا ۲۰۱۱ همواره سیر

صعودی داشته و ایران را در بین کشورهای منطقه در رتبه دوم قرار داده

ولی از سال ۲۰۱۱ به بعد این توسعه به دلیل تحریم های بین المللی توسط

کشورهای قدرتمند ، مخصوصاً تحریم نفتی ثابت مانده است.

۳- الف) با توجه به جدولها، چند کشور ثروتمند و چند کشور فقیر و چند کشور با درآمد متوسط نام ببرید.

ثروتمند: لوکزامبورگ .. نروژ.. قطر

فقیر.. افغانستان . نیجر .. مالاوی.

متوسط... امریکا.. سنگاپور.. امریکا

ب) در جدول میزان تولید ناخالص داخلی، تعداد ارقام مربوط به میزان تولید کشورها به ترتیب از رتبه ۱ تا

۱۷۷ چه تغییری میکند؟ توضیح دهید. بر عهده دانش آموز

۴- گفت وگو کنید: به نظر شما کشورهایی که اقتصاد و درآمد آنها برپایه فروش مواد اولیه و خام مانند نفت است، در حال و آینده با چه مشکلا تیروبه رو میشوند و چه تغییراتی باید در اقتصاد خود ایجاد کنند؟

اتمام مواد اولیه و نفت خام .. کاهش درآمد . وابستگی

اقتصادی . سیاسی .. دخالت بیگانگان ..... باید سعی شود تا از اقتصاد متکی به تک محصولی بودن خارج شده و تولیدات غیر نفتی را جایگزین و مبنای اقتصاد و درآمد قرار داد

۵- سواد و آموزش نقش مهمی در پیشرفت یک کشور دارد. در گروه خود، فهرستی از مشکلاتی را که مردم یک کشور در

اثر پایین بودن سطح سواد و محروم بودن از آموزش با آن مواجه میشوند، تهیه کنید و بخوانید.

مشکلات اقتصادی . سیاسی .. فرهنگی .. نداشتن نیروی جوان و متخصص فعال و کارآمد . عدم پیشرفت کشور .. نا آگاهی از اوصاع کشور و جهان.

دخالت بیگانگان .. استثمار توسط کشورهای قدرتمند.

۶- با توجه به آموخته های سال پیش، چند دلیل برای اینکه چرا قاره آفریقا بیشترین کشورهای دارای متوسط طول عمر پایین را دارد، بیان کنید.

جنگهای داخلی . کمبود مواد غذایی . فقر .. خشکسالی .. کمبود بهداشت و امکانات پزشکی .. شیوع عوامل بیماریزا

۷- دربارهٔ علل و عوامل نابرابری و توسعه انسانی در جهان گفت و گو کنید. به نظر شما کدام عوامل مهمترند؟ چرا؟

عوامل داخلی . زیرا اگر مردم یک کشور سواد و آگاهی خود را افزایش و باورهای غلط را کنار گذاشته و استعدادها و فرهنگ خود را فراموش نکرده و ایمان و بتور .. پشتکار و وحدت . مشارکت دو طرفه بین ملت و حکومت باشد هرگز اجازه دخالت بیگانگان به کشور داده نخواهد شد و همین باعث رشد و ترقی کشورشان میگردد.

بخش تاری-----خ

فعالیت های فصل پنجم - درس ۹

فصل پنجم - درس ۹

۱- کاربرگه شماره ( ) ۷ را انجام دهید.

۲- پس از مطالعه متن توضیح دهید که با تأسیس حکومت صفوی، چه تغییرات مهم سیاسی، اجتماعی و مذهبی در ایران

ایجاد شد؟

تغییرات سیاسی :تشکیل حکومت واحد و قدرتمند - دفع دشمنان

خارجی (عثمانی ها و ازبکان)

مذهبی: رسمی شدن مذهب تشیع و ایجاد وحدت دینی

اجتماعی: ایجاد وحدت بیشتر در کشور.

۳- الف) کدام شهرها پایتخت صفویان بودند؟ نام ببرید.

تبریز- قزوین - اصفهان

ب) علت تغییر پایتخت های صفویان را توضیح دهید.

شاه اسماعیل صفوی تبریز را به پایتختی برگزید تا هم به مرکز قدرت معنوی خاندان خود در اردبیل نزدیک باشد و هم از جایگاه استقرار پیروان و فداییان پرشور خود، ایل های ترکمان شیعی مذهب در سرزمین آناتولی، فاصله زیادی نداشته باشد.

مهمترین علل انتقال پایتخت از تبریز به قزوین:

۱. نامناسب بودن موقعیت جغرافیایی تبریز.

۲. وجود عثمانی ها در غرب و نزدیکی آنها به پایتخت.

۳. قرار گرفتن شهر تبریز در مسافت دوری از شرق جهت سرکوب ازبکان.

۴. واقع نشدن شهر تبریز در مرکز امپراطوری صفوی.

۵. مناسب بودن موقعیت جغرافیایی و استراتژیکی شهر قزوین نسبت به تبریز.

۶. عدم تهدید پایتخت در قزوین از سوی عثمانیها یا ازبکان.

لهبلا قه شاه طهماسب برای تغییر دادن پایتخت.

یکی از نکات مهمی که در انتخاب قزوین به پایتختی مورد توجه شاهان

صفوی قرار نگرفته بود مشکل کم آبی قزوین بود. مشکل کمبود آب قزوین از یک سو، و محاسن شهر اصفهان از سوی دیگر، در آن زمان موجب شد که شاه عباس پایتخت خود را به اصفهان منتقل سازد. اصفهان از آب فراوان زاینده رود برخوردار و دارای مرکزیت جغرافیایی در ایران بود همچنین در مسیر راههای بزرگ بازرگانی قدیم مانند دمشق و حلب در غرب، و سمرقند و بخارا در شرق، قرار داشت. علاوه بر این، فراهم بودن شرایط اقتصادی (راه)، سیاسی (مرکزیت) و کشاورزی (آب زاینده رود) اصفهان موجب شد که این شهر در ادوار مختلف به عنوان پایتخت ایالتی (در دوره آل زیار) و پایتخت حکومتی (در دوره سلجوقیان) انتخاب شود.

۴- دلایل سیاسی و نظامی ضعف و فروپاشی حکومت صفوی چه بود؟

بی کفایتی شاهان بعد از شاه عباس

دور نگه داشتن و عدم تربیت صحیح شاهزادگان

مالیات های سنگین

حمله محمود افغان

خرافات بودن شاه سلطان حسین

دخالت درباریان سودجو در امور

۵- الف) آثار و نتایج اقدام های اداری و نظامی شاه عباس اول را توضیح دهید.

تجهیز سپاه به توپ و تفنگ توسط برادران شرلی: به دفع عثمانی ها و ازبکان و حکام یاغی پرداخت و نواحی اشغال شده را بازپس گرفت. ایجاد نیروی ارتش جدید (شاهسون) که با این کار خود را از خطر حمله احتمالی بقایای قزلباش رهانید.

ب) کاربرگه شماره (۸) را انجام دهید.

۶- انگیزه ها و هدف های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی اروپاییان از ارتباط با ایران دوره صفوی را از متن درس

استخراج و دسته بندی کنید.

۱- حملات مداوم عثمانی ها: اروپاییان برای کاستن حملات عثمانی ها به اروپا درصد تقویت رابطه خود با ایران برآمدند

۲، تاسیس شرکت های بزرگ تجاری: که تمایل داشتند در ایران فعالیت تجاری کنند بنابراین نمایندگانی برای عقد قرارداد به ایران آمدند.

۳- یکسان سازی فرهنگی به منظور رواج دین و فرهنگ خود در ایران که زمینه ساز مصرف کالاهای اروپایی بود

پاسخ فعالیت های فصل پنجم - درس ۱۰

۱- پرس و جو و مشاهده کنید که در بازار یا مراکز خرید محل زندگی شما، کدام حرفه ها و مشاغل راسته یا مکانی

مخصوص دارند. نتیجه را در کلاس بیان کنید.

۲- با راهنمایی دبیر خود، سه عامل گسترش تجارت در عصر صفوی را بیان کنید.

۱- امنیت و آرامش نسبی در کشور و ثبات سیاسی که بازرگانان احساس امنیت داشتند ۲- برقراری رابطه سیاسی و اقتصادی با دنیا ۳- یکسان سازی واحدهای اندازه گیری ۴- ایجاد راه ها

۳- با مطالعه متن، سه منبع عمده درآمد حکومت صفوی را ذکر کنید.

تجارت، مالیات، صنایع مختلف مثل ریسندگی و بافندگی

۴- متنها را بخوانید. شیوه برگزاری مراسم جشن و شادی در عصر صفوی را با روزگار کنونی مقایسه کنید.

۱- جشنهای امروز چون تجملاتی شده به سنت ضربه زده ۲- در گذشته جشنها در مکان های عمومی بود و همه اقشار به مساوی لذت میبردند ۳- بسیار ساده و بی آرایش بوده و مردم در ارتباط اجتماعی باهم بودند.

پاسخ فعالیتهای فصل ششم - درس ۱۱

۱- با مطالعه درس و راهنمایی دبیر خود، دلایل و عوامل مهم نابسامانی اوضاع اجتماعی و اقتصادی ایران در دوران افشاریه را بررسی و تحلیل کنید.

الف) مشغولیت نادر به جنگ های داخلی و خارجی و در نتیجه تحمیل مالیات سنگین بر مردم از دلایل آشفتگی سیاسی و اقتصادی آن دوره بود.
ب) بعثت رفتن مردم و کشاورزان به جنگ عمران و آبادانی صورت نگرفت.

۲- شیوه به قدرت رسیدن سلسله های افشاریه، زندیه و قاجاریه چه شباهتی به هم دارد؟

-هرسه باجنگ به قدرت رسیدند .

-هرسه ساختار ایلیاتی داشتند

-هر سه زمانی به قدرت رسیدند که ناآرامی ایجاد شده بود.

-هرسه تقریباً سیطره ی یک قبیله بر کل کشور بود(افشار...زند...قاجار)

-هر سه باعث باعث یکپارچگی کشور و ایجاد حکومت نیرومند در کشور شدند.

-هرسه حکومت های کم دوامی بودند.

۳- در باره چگونگی تأثیر انقلاب صنعتی بر افزایش قدرت نظامی و سیاسی کشورهای اروپایی، در کلاس بحث و گفت و گو کنید.

انقلاب صنعتی توان کشورهای اروپایی را چند برابر کرد دگرگونی درحوزه سیاسی اجتماعی و فرهنگ به وجود آورد ومبنای دگرگونی های نظامی وسیاسی شد یعنی اگر در زمان صفویان افشاریه زندیه احساس نیاز می شد وما مطابق با اروپاییان حرکت می کردیم همانطوری که اروپاییان در فرهنگ ایران کندوکاو می کردند ما هم احساس نیازمندی می کردیم عقب نمی ماندیم ودر دوره قاجاریه آنقدر امتیاز نمی دادیم و در زمان عباس میرزا ازروسهاشکست نمی خوردیم .

۴- با مطالعه درس، دلایل شکستهای ایران از روسیه را استخراج کنید.

مجهزبودن سپاه روسیه به سلاحهای جدید و آشنایی با فنون جنگی تازه درحالیکه سپاه ایران از سلاح های ابتدایی استفاده میکردند و با فنون جدید نظامی آشنایی چندانی نداشتند.

۵- هدف دولت انگلستان از جداکردن افغانستان و بخش شرقی سیستان و بلوچستان از ایران چه بود؟

مهمترین مستعمره انگلستان، یعنی هندوستان، با ایران همسایه بود. حفظ این مستعمره برای انگلستان اهمیت حیاتی داشت؛ بنابراین، هدف دولت انگلستان از جداکردن افغانستان و بخش شرقی سیستان و بلوچستان از ایران حفظ این مستعمره و جلوگیری از نفوذ کشورهای رقیب از طریق ایران به هندوستان بود.

۶- کاربرگه شماره (۹) را انجام دهید.

فعالیت های فصل ششم - درس ۱۲

۱- الف) چرا عباس میرزا به فکر نوسازی و اصلاح کشور افتاد؟

عباس میرزا در جریان جنگ با روسیه شاهد پیشرفتهای علمی، صنعتی و نظامی آن کشور و دیگر کشورهایاروپایی شد و متوجه شد که با وجود تعداد زیاد سپاهیان ایران و دلاوری و فداکاری آنها، روسها به دلیل برخورداری از دانش و تجهیزات پیشرفته نظامی پیروز شدند. سرانجام به این نتیجه رسید که باید تغییراتی در کشور ایجاد کند.

ب) عباس میرزا برای پیشرفت ایران چه کارهایی انجام داد؟

= فرستادن افرادی به انگلستان برای فراگیری علوم و فنون جدید بود. این افراد و کسان دیگری که پس از اینها برای تحصیل در رشته های فنی، نظامی و پزشکی به اروپا رفتند، به تدریج زمینه آشنایی ایرانیان را با دستاوردهای تمدن اروپا فراهم آوردند.

=عباس میرزا همچنین برای آگاهی از اوضاع کشورهای اروپایی، دستور داد کتابهایی را در موضوع تاریخ آن کشورها به فارسی ترجمه کنند.

۲- الف) انگیزه و اهداف امیرکبیر از اقدامات اصلاحی چه بود؟

= هدف امیرکبیر از اقدامات اصلاحی، اصلاح و نوسازی ایران، مبارزه با فساد، ایجاد ثبات اقتصادی و سیاسی، تحول علمی و فرهنگی و افزایش سطح سواد و دانایی در کشور بود.

ب) چرا امیرکبیر مدرسه دارالفنون را تأسیس کرد؟

برای حفظ استقلال کشور تعداد بیشتری از ایرانیان علوم و فنون جدید را در داخل کشور بیاموزند. تا پای بیگانگان به راحتی به کشور باز نشود.

پ) به نظر شما، چرا امیرکبیر بر استخدام نکردن معلمان و استادان روسی و انگلیسی در مدرسه دارالفنون، اصرار میکرد؟

چون این کشورها سابقه استعماری در ایران داشتند. و با برخی گروه های سیاسی رابطه نزدیکی داشتند.

ت) ۱- رسم فروش حکومت ولایت ها چه مسائل و مشکلاتی برای مردم به وجود میآورد؟

چون گاهی اوقات افراد وابسته به بیگانگان با کمک مالی آن کشورها با پرداخت پول بیشتر ایالتی را صاحب می شد و بعدها آن ایالت را به استقلال طلبی تحریک می کرد که این موجب ازبین رفتن وحدت سیاسی و تمامیت ارضی کشور می شد.

۲- امیرکبیر در زمینه حقوق شهروندی و توسعه علمی و فرهنگی چه اقداماتی انجام داد؟

احترام به اقلیت های دینی، تاسیس روزنامه. اعزام عده ای به اروپا برای فراگیری دانش و صنعت.

۳- با توجه به اصلاحات امیرکبیر، توضیح دهید که چرا اعضای حرمسرا، شاهزادگان و درباریان قاجار برای برکناری و قتل امیرکبیر توطئه کردند؟ زیرا این اصلاحات با روحیه استبدادی و ثروت اندوزی آن ها سازگار نبود و منافع آنها را به خطر انداخته بود.

۳- الف) دلیل اصلی شکل گیری نهضت تنباکو چه بود؟

مردم و به ویژه بازرگانان با آگاهی از نتایج زیانبار این امتیاز، در شهرهای مختلف شروع به اعتراض و مخالفت کردند. روحانیان در صف مقدم این اعتراض قرار گرفتند و خواهان لغو امتیاز تنباکو شدند.

ب) موفقیت نهضت تنباکو از نظر سیاسی و اجتماعی چه اهمیتی داشت؟

از نظر اجتماعی :

این نهضت نخستین حرکت جدی مردم برای رهایی از نفوذ و سلطه خارجی و ایستادگی در برابر ستم داخلی بود و حس اعتماد به نفس و روحیه

مقاومت و مبارزه را در مردم تقویت کرد

از نظر سیاسی:

به حکومت فهماند که مردم بیدارند. مردم نیز شهادت حضور در صحنه را با تبعیت از مرجعیت دینی به دست آوردند و استعمار گران به نقش مراجع و نفوذ آنها در مردم حتی بیشتر از حاکمان پی بردند.

با راهنمایی دبیر خود متن سند را بخوانید و به پرسشهای زیر پاسخ دهید:

۴- چرا ناصرالدین شاه امتیاز توتون و تنباکو را لغو کرد؟

ناصرالدین شاه چون وحدت مردم و روحانیون را در مخالفت با قرارداد دید و قدرت و حکومت خود را در خطر دید آن را لغو کرد.

۵- لغو این امتیاز چه سودی برای مردم داشت؟

الف) پیروزی این نهضت حس اعتماد به نفس و روحیه مقاومت و مبارزه را در مردم تقویت کرد.

ب) چون مردم دیگر مجبور نبودند طبق این قرار داد محصولات خود را به قیمت کم فقط به تالوت بفروشند. بلکه بعد از این به هرکسی یا به هر دولتی می توانستند بفروشند.

۶- در چه تاریخی امتیاز لغو شد؟

به تاریخ ۱۷ جمادی الاولی ۱۳۰۹ هجری قمری

پاسخ فعالیت های فصل هفتم _ درس ۱۳

فعالیت های فصل ۷- درس ۱۳

۲- الف) پس از مطالعه متن و همفکری با یکدیگر، دو مورد از عوامل موفقیت انقلاب مشروطیت را بیان کنید.

الف) آموزه های دین اسلام...۲، آشنایی ایرانیان با افکار و دستاوردهای تمدن اروپا زمینه های اقتصادی و سیاسی برمیگردد به واگذاری امتیازات و ضربه به کشاورزی و صنعت کشور و در نتیجه گسترش بیکاری. همچنین افزایش مالیات ها

ب) چه گروهها یا قشرهایی در انقلاب مشروطیت نقش مؤثری داشتند؟

ب) روحانیون. بازاریان. بازرگانان. روشنفکران. پیشه وران و کارگران

۳- مهمترین موانع و مشکلات داخلی نظام مشروطه را توضیح دهید.

فعالیت ۳ ص ۹۰ : استبداد محمدعلی شاه و وابستگی او به روسیه ، اختلاف بین رهبران مشروطه ، انحراف از مسیر اسلام به عقیده شیخ فضل الله نوری.

۴- پس از مطالعه ^۱ متن، به نقشه دقت کنید و بگویید:

الف) روسیه و انگلستان در قرارداد ۱۹۰۷ چه تصمیمی درباره ایران گرفتند؟

الف. تصمیم گرفتند ایران را بین خود تقسیم کنند. جنوب شرقی ایران به انگلستان، شمال ایران به روسیه واگذار شد.

ب) هدف انگلستان و روسیه از امضای قرارداد ۱۹۰۷ چه بود؟

برای مقابله با قدرت روزافزون آلمان تصمیم گرفتند اختلافاتشان را کنار بگذارند.

پ) قرارداد ۱۹۰۷ چه نتایجی برای ایران داشت؟

پس از آن، روسیه با خیالی آسوده در امور داخلی ایران مداخله میکرد و اجازه نمیداد که دولت و مجلس اوضاع آشفته کشور را سروسامان دهند. علاوه بر این، نیروهای روسیه وارد خاک ایران شدند. آنها در تبریز تعدادی از مشروطه خواهان را کشتند و در مشهد نیز حرم امام رضا - - را به گلوله

بستند.

۵- الف) آثار و پیامدهای سیاسی و اجتماعی جنگ جهانی اول در ایران را از متن درس استخراج و فهرست کنید.

سیاسی: روسیه. انگلیس و عثمانی اعلام بی طرفی ایران را نادیده گرفتند و وارد ایران شدند، بی ثباتی و آشفتگی بیشتر اوضاع ایران، دولت مرکزی رو به ضعف نهاد و تسلط خود بر امور را از دست داد.

اجتماعی: امنیت و اسایش مردم از بین رفت ایرانیان دچار قحطی و فقر و گرسنگی شدند و برخی جان باختند. بی ثباتی و آشفتگی بیشتر اوضاع ایران.

ب) به نظر شما، چرا مردم ایران در جنگ جهانی اول به آلمان و متحدانش گرایش داشتند؟

چون فکر میکردند آلمان قدرت برتر جنگ است.

فعالیت های فصل هفتم - درس ۱۴

۱- به نظر شما دلیل مخالفت گسترده با قرارداد ۱۹۱۹ چه بود؟

جلوگیری از سلطه همه جانبه انگلستان بر ایران.

۲- الف) علت کودتای ۱۲۹۹ چه بود؟

الف. انگلستان پس از ناکامی در قرارداد ۱۹۱۹ درصدد برآمد از طریق کودتا به اهداف خود در ایران دست یابد.

ب) چه عواملی به رضاخان در دستیابی به قدرت کمک کرد؟

ب. حمایت انگلیسی ها -

نارصایتی مردم از اوضاع ناامن کشور -

بی کفایتی احمدشاه -

قدرت گیری رهبران و احزاب سیاسی غرب گرا (با شعار ترقی و تجدد) که در مجلس چهارم و پنجم .

سیاست مذهبی دوگانه رضاخان درقبل ازسلطنت وبعداز آن.

۳- الف)کشور ما در دو جنگ جهانی اول و دوم «پل پیروزی متفقین» لقب گرفت. با راهنمایی دبیر خود وبا همفکری یکدیگر، بگوئید چرا این لقب به ایران داده شد؟

ایران پل ارتباط بین انگلیس و روسیه بود. وتوانستند از طریق ایران نیروها و تجهیزات نظامی خود را به کمک روس ها ارسال کنند وسرنوشت جنگ را به نفع خودتغییر دهند.

ب) آثار و پیامدهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی جنگ جهانی دوم بر ایران چه بود؟

سیاسی: اشغال ایران.دخالت در امور کشور -

اقتصادی:کمبود و گرانی شدید مواد غذایی

اجتماعی:عده زیادی از مردم جان باختندو آثار ولطمات شدید روحی به مردم وارد شد.

۴- با یکدیگر همفکری کنید و بگوئید که به نظر شما، چه شباهتها و تفاوتهایی در اهداف نهضت تنباکو و نهضت ملی شدن نفت وجود داشت؟

شباهت:هر دو درمبارزه با انگلستان بود -در هر دو روحانیون و روشنفکران نقش داشتند - درهر دو حضور مردم نقش اصلی را داشت.

تفاوت:تنباکو در زمان قاجارها بود ولی نفت دوره پهلوی- تنباکو لغو یک قرار داد ولی نفت حفظ یک منبع انرژی برای کشور.

۵- الف) مهمترین دلیل موفقیت کودتای ۲۸ مرداد چه بود؟

رهبران نهضت اسیر جاه طلبی و خودخواهی سیاسی اطرافیان خود شدند و نتوانستند از گسترش اختلافات درونی جلوگیری کنند. در نتیجه، اتحاد و همدلی به تفرقه و دشمنی تبدیل شد. این وضعیت، ملت را دلسرد و دشمنان نهضت را امیدوار کرد.

ب) کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چه تفاوت و شباهتی با کودتای ۱۲۹۹ داشت؟

تفاوت: ۲۸ مرداد حرکت داخلی اما ۱۲۹۹ از خارج. اولی هدف ملی ولی دومی هدف استعماری.

شباهت: این دو هم در هر دو استعمارگر انگلستان نقش ایفا کرده است از جمله اختلاف بین رهبران

فعالیت های فصل هشتم - درس ۱۵

فعالیت ۱ ص ۱۰۰

قسمت الف)

آمریکاییها برای از بین بردن زمینه قیام های مردمی و حفظ حکومت پهلوی، به شاه توصیه کردند که در

امور مختلف اجتماعی و اقتصادی کشور تغییراتی ایجاد کند.

قسمت ب) صفحه ۱۰۰ - :

این تصویب نامه در حقیقت تهاجم آشکاری بود به هویت دینی جامعه اسلام می. هدف تخریب ارزش های دینی بود

شاید بتوان گفت با این دو شرط برای کاندیداها و مردم کم کم دین اسلام به حاشیه میرفت.

فعالیت ۲- صفحه ۱۰۱ - :-

۱- پیروی از سیاست های امریکا و حفظ حکومت خود

۲- تحکیم سلطه همه جانبه سیاسی و اقتصادی امریکا به ایران

فعالیت ۳ صفحه ۱۰۲ - :-

قسمت الف) کاربرگه ۱۱:

۱- انگیزه اصلی امام خمینی از مخالفت با شاه، اسلام ستیزی شاه و وابستگی او به اسرائیل و امریکا بود

۲- زیرا اسرائیل نمی خواهد:

الف) در این مملکت اسلام قرآن و احکام اسلامی باشد.

ب) نمی خواهد علم و دانش آگاهی در ایران رشد کند

ج) می خواهد اقتصاد و کشاورزی ایران را به خود وابسته کند.

۳- منظور از ارباب هادر اینجا ، امریکا و اسرائیل هستند

۴- اشاره به واقعه اشغال ایران در جنگ دوم جهانی به وسیله متفقین و برکناری و تبعید رضاخان از کشور است.

قسمت ب)

به ترتیب از چپ: مخالفت با اصول شش گانه. سخنرانی در عاشورای ۴۲ مخالفت با کاپیتولاسیون

فعالیت ۴- صفحه ۱۰۴

سیاسی

۱- وابستگی سیاسی حکومت پهلوی به بیگانگان

۲- نفوذ و دخالت کشورهای خارجی به ویژه آمریکا در امور ایران

۳- استبداد و سرکوب توسط ساواک و مأموران نظامی

۴- اعدام، زندانی و تبعید بسیاری از مخالفان

فرهنگی

۱- حکومت پهلوی به فرهنگ و ارزشهای اسلامی توجهی نداشت.

۲- برنامه های رادیو و تلویزیون و سینما در جهت تضعیف فرهنگ اسلامی بود.

۳- روزنامه ها آزادی و حق انتقاد از شاه و مقامهای حکومتی نداشتند.

اجتماعی

۱- روزنامه ها آزادی و حق انتقاد از شاه و مقامهای حکومتی نداشتند.

۲- رژیم پهلوی حقوق ملت و اصول قانون اساسی مشروطه را نادیده میگرفت.

۳- نمایندگان مجلس شورای ملی و هیئت وزیران مطیع شاه بودند و هیچ استقلالی نداشتند.

اقتصادی

۱- حیف و میل و غارت

ثروت و سرمایه های ملی کشور توسط خاندان پهلوی و مقامهای حکومتی.

۲- فقر و محرومیت گسترده در اکثر روستاها و شهرهای کوچک.

کاربرگه ۱۲.

۱. جمعه سیاه

۲. به علت فشار های وارده از طرف دولت عراق

۳. بررسی آزادی زندانیان سیاسی. استفاده مخالفان از صدا و سیما

۴. بختیار

۵. طول مدت حکومت ظالمانه پهلوی

۶. شورای سلطنت . نخست وزیری . پادگان ها و مراکز نظامی

فعالیت های درس ۱۶

فعالیت ۱- ص ۱۰۸ :

قسمت الف)

به ترتیب از چپ: تدوین قانون اساسی. انتخابات اولین دوره ریاست
جمهوری. انتخابات اولین دوره مجلس

قسمت ب)

مردم در تمامی مراحل تشکیل نظام جمهوری اسلامی نقش اساسی داشتند.

فعالیت ۲- صفحه ۱۱۰

به علت ایمان مردم و عشق آنان به انقلاب و اسلام که در تمامی مراحل و
سختی ها امام و انقلاب را همراهی کردند.

فعالیت ۳ - صفحه ۱۱۱

چون مردم برای این انقلاب هزینه سنگینی (شهدا) داده بودند و برای
پاسداری از خون ده ها هزار شهید و هرگز امام و انقلاب را تنها نگذاشتند و
صحنه را به نفع دشمن خالی نکردند.

فعالیت درس ۱۷

فعالیت ۱ صفحه: ۱۱۴ شیوه مشترک زندگی در یک جامعه // تمام ساخته ها و اندوخته های یک ملت یا یک قوم / آگاهی مشترک اعضای یک جامعه

فرهنگ را ادوارد تیلور ( )، (۹۱۹۱-۹۳۸۱) مجموعه پیچیده‌های از دانشها، باورها، هنرها، قوانین، اخلاقیات، عادات و هرچه که فرد به عنوان عضوی از جامعه از جامعه ی خویش فرامیگیرد (اکتساب می کنند) تعریف میکند.

در لغت نامه های فارسی در ذیل فرهنگ معانی «علم و دانش ادب و تربیت، آثار علمی و ادبی یک قوم یا یک ملت، کتاب لغت، نیکویی پرورش و بزرگی، هنر، حکمت و عقل و نیز شاخ درختی که بخوابانند و بر آن خاک ریزند.»

فعالیت ۲ صفحه: ۱۱۵ نحوه پوشش لباس، نوع معماری، چگونگی برقراری ارتباط با یکدیگر، باورها و اعتقادات، نوع گویش، تغذیه، آداب و رسوم، تعارفات و...

فعالیت ۳ صفحه: ۱۱۵ برعهده دانش آموزان

فعالیت ۴ صفحه: ۱۱۷ راه های برطرف کردن نیازها، برقراری ارتباط، شیوه ی ابراز احساسات و هیجان ها، ارزشها و هنجارها و... راندانسته ونمی تواند اجرا نماید. مانند داستان تارزان یا جنی دختر کالیفرنایی

فعالیت ۵ صفحه: ۱۱۷ از چپ به راست؛ نماد پیروزی، مقاومت یا انتفاضه // نماد احترام (کشورهای جنوب شرقی آسیا) // نماد احترام نظامی

فعالیت ۶ و ۷ صفحه: ۱۱۸ مربوط به دانش آموزان

فعالیت ۸ صفحه: ۱۱۹ الف: دینی (کمک به دیگران / انسان دوستی) // ب: دینی (حفظ حجاب و پوشش) // ج: اجتماعی و دینی (چشم زخم)

فعالیت ۹ صفحه ۱۱۹ نخیر - عقاید و باورها- قانون

فعالیت ۱۰ - صفحه ۱۱۹

عوامل مصداق تغییر در نمادها، ارزشها و هنجارها

فعالیت ۱۱ - (کاربردگه ۱۳) صفحه ۱۱۹: باتوجه به متن کار برگه به عهده دانش آموزان

فعالیت های درس ۱۸

فعالیت ۱- صفحه ۱۲۰ : برعهده دانش آموز

فعالیت ۲- صفحه ۱۲۲ : نحوه پوشش فرد یا گروه و تاثیر متقابل آنها بر هم- میزان یا علاقه به مطالعه فرد یا گروه و تاثیر متقابل آنها بر هم آن- تعلق جمعی یا فردی به حفظ محیط زیست و تاثیر متقابل آنها بر هم

فعالیت ۳ - صفحه ۱۲۳ :

۱-اگر هویت خود را به درستی بشناسیم آن وقت همانطوری که هستیم، خود را می پذیریم.

۲-از کیفیت زندگی بهتری بهره مند میشویم و زندگی مطبوعی در انتظار ما است.

۳-قادر خواهیم بود درون و ذهن خود را به درستی کشف کنیم و به پرورش و گسترش آن کمک کنیم و زندگی خود را در جهت مثبت تغییر دهیم.

۴-هراندازه توان آشنایی با ماهیت خود را داشته باشیم، به اهداف، اغراض و نقطه کمال وجودی خود پی می بریم.

۵- شناخت نقاط بد و ضعیف و تلاش در جهت رفع یا اصلاح

۶-با توجه به شناخت ویژگیهای خود در زمان مناسب تصمیم گیری دقیق تری داریم .

فعالیت ۴- صفحه ۱۲۳: خیر؛ زیرا ما در پیدایش، انتخاب و شکل گیری ویژگی های انتسابی خود مانند جنسیت، شکل و قیافه خود و مواردی از این قبیل نقشی نداریم؛

فعالیت ۵- صفحه ۱۲۳: بله؛ از نوع اکتسابی؛ زیرا ما در پیدایش، انتخاب و شکل گیری بسیاری از ویژگی های هویتی خودمانند نظم، نحوه ارتباط خود نقش داشته و به آنها شکل می دهیم پس قابلیت تغییر دوباره آن را داریم.

فعالیت ۶- صفحه ۱۲۵: در این نامه فرضی به ویژگی هایی مانند: سرزمین، دین و اعتقادات، تاریخ، زبان و فرهنگ و ... اشاره شود.

پاسخ فعالیت های درس ۱۹

فعالیت ۱ صفحه ۱۲۸: دوختن یا خرید لباس و لوازم مورد نیاز نوزاد - گفتن اذان و اقامه در هنگام تولد - نذرو ولیمه دادن - دعا نویسی برای سلامت، چشم زخم و..

فعالیت ۲ صفحه ۱۳۰

مزایای مهد کودک؛

۱- دادن آموزش های مناسب سن کودکان

۲- مستقل و اجتماعی شدن

۳- پرورش خلاقیت و استعدادها

۴- افزایش مهارت های کلامی آنان

۵- یادگیری شرکت در کار های گروهی

۶- آسودگی و فراغ بال خانواده

معایب مهد کودک؛

۱-عدم رسیدگی مناسب

۲-تداخل تربیتی کودک

۳-مناسب نبودن محیط مهد برای نگهداری اطفال

۴-عدم آگاهی و آموزش مربیان از نحوه رفتار با کودکان

۵-شیوع بیماری های واگیردار در بین بچه ها

۶-ایجاد استرس

مزایای خانه سالمندان؛

۱-دور ماندن خانواده از دشواری آفرینی های سالمندان

۲-راحت و آرام بودن خود سالمند

۳-داشتن سرگرمی و اشتغال مناسب

۴-بهره مندی از پرستاری و مراقبت های ویژه مورد نیاز

۵-استفاده از رژیم غذایی خاص خواب و استراحت کافی

۶-دور ماندن از افسردگی اختلال در رفتار و عصبانیت ها و .....

معایب خانه سالمندان؛

۱-داشتن زندگی یکنواخت و عادی

۲-دوری از خانواده و فرزندان و احساس محرومیت های عاطفی

۳-مصاحبت با افرادی که هر کدام

محرومیت و مشکلی دارند

۴- احساس بی نقشی و مصرف کنندگی

۵- عدم استقلال و مدیریت در زندگی.

۶- افزایش اختلالات روانی ناشی از بی مهری ها، تحقیرها، طردها، که حتی فرزندان هم پذیرای او نیستند.

۷- افزایش وحشت ناشی از تنهایی

فعالیت ۳ و ۴ صفحه: ۱۳۲ مربوط به دانش آموزان

فعالیت ۵ صفحه: ۱۳۲

۱- واحد بنیادین جامعه و کانون رشد و تعالی انسان

۲- فرزندآوری و تجدید نسل

۳- مهمترین کانون حمایت و مراقبتهای عاطفی از افراد و...

فعالیت های درس ۲۰

فعالیت ۱ و ۲ و ۳ صفحات ۱۳۵ و ۱۳۷ برعهده دانش آموزان

فعالیت ۴ - صفحه ۱۳۷:

۱- فرزند سالاری (توجه افراطی والدین)

۱-۲ بلوغ زودرس

۳- کم شدن روابط اجتماعی و عدم جامعه پذیری

۴- کاهش انسجام خانواده

۵- تضعیف شبکه ی ارتباطی خویشاوندی

۶- ایجاد نوعی از خلا عاطفی (افزایش ابتلا به افسردگی)

۷-عدم تجربه کافی در دوران کودکی و نوجوانی

۸-فروپاشی خانواده(خطر پیری)

۹-جایگزینی رسانه

فعالیت ۵- صفحه ۱۳۷ :

۱-عدم رشد و توسعه اقتصادی

۲-پیری و بی نشاطی جمعیت

۳-آسیب های اخلاقی و تربیتی

۴-انقطاع نسل بشر

فعالیت ۶- صفحه ۱۳۹ : خانواده ای که نمی تواند به خوبی هزینه های زندگی را تأمین کند و درآمد کافی ندارد. خانواده ای که فرزندش دچار معلولیت و بیمار است. خانواده ای که یکی از اعضای خود را از دست داده است. خانواده ای اعضای آن باهم اختلاف دارند. خانواده ای یکی از اعضای آن اعتیاد دارد. و....

فعالیت ۷- صفحه ۱۳۹ :

امام باقر(ع) فرموده است: صله ارحام، «اعمال» را پاک، «اموال» را افزون، بلاها را دفع، حساب را آسان میکند و «اجل» را به تأخیر می اندازد.

امام صادق(ع) می فرمایند: صله رحم، اخلاق را نیکو، دست را بخشنده، دل و جان را خوش میسازد، رزق را میافزاید و اجل و مرگ را به تأخیر میاندازد.

**افزایش حس فامیلی و خویشاوندی **آشنایی از مشکلات هم و تلاش برای رفع مشکلات *اطلاع از احوال همدیگر

فعالیت ۸- صفحه ۱۳۹ :

زیرا خانواده واحد بنیادی جامعه اسلامی است و اولین و مهم ترین
واحد اجتماعی تربیت و مراقبت از فرزندان است و.....

فعالیت های درس ۲۱

جزوه های بیشتر (کلیک کنید) :

گام به گام رایگان نهم | نمونه سوال نهم | جزوه آموزشی نهم

جهت دانلود جدید ترین مطالب بر روی پایه خود روی لینک های زیر کلیک کنید.

ابتدایی

اول ✓ دوم ✓ سوم ✓ چهارم ✓ پنجم ✓ ششم ✓

متوسطه اول

هفتم ✓ هشتم ✓ نهم ✓

متوسطه دوم

دهم ✓ یازدهم ✓ دوازدهم ✓